

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa K. [...] Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O.
przeciwko Gminie Miasta E.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 29 stycznia 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 18 grudnia 2014 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Powódka K. [...] sp. z o.o. w O. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 18 grudnia 2014 r. oddalającego jej apelację od wyroku Sądu Okręgowego w E. z dnia 5 grudnia 2013 r. Wyrokiem tym, w wyniku ponownego rozpoznania sprawy, po częściowym uchyleniu przez Sąd Apelacyjny wydanego w niej wcześniej orzeczenia (powódka kierowała żądanie także przeciwko głównemu wykonawcy, M. S.A., które zostało uwzględnione przez Sąd Okręgowy przy pierwotnym rozpatrywaniu sporu, jednak nie na podstawie art. 647¹ § 5 k.c. lecz w oparciu o przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu, wobec ustalenia przez Sąd Okręgowy, że fakt powierzenia powodowi części zadań jako podwykonawcy B. G., która była podwykonawcą M. S.A. nie został zgłoszony tej spółce; orzeczenie w tej części uprawomocniło się) Sąd Okręgowy w E. oddalił

powództwo powodowej spółki przeciwko Gminie Miasta E. o zapłatę kwoty 420.749,87 zł z ustawowymi odsetkami z tytułu wynagrodzenia za roboty budowlane. Powód był dalszym podwykonawcą, wykonującym prace na budowie stadionu miejskiego, której inwestorem była pozwana Gmina, jako podstawę swojego roszczenia wskazywał art. 647¹ § 5 k.c. Sąd pierwszej instancji powołał się na wytyczne zwarte w uzasadnieniu uchylającego wyroku Sądu Apelacyjnego, który przesądził, że nie zachodzą podstawy do uwzględnienia powództwa w stosunku do pozwanej Gminy na tej podstawie prawnej, ponieważ nie został spełnione wymaganie prawidłowego zawiadomienia M. S.A. o powierzeniu powodowi obowiązków dalszego podwykonawcy. W konsekwencji rozważać można jedynie jej odpowiedzialność z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia. Sąd wskazał jednak, że powód sprzeciwił się ocenie swoich żądań na tej podstawie, obstawał przy ich zasadności w oparciu o przepis art. 647¹ § 5 k.c. i nie zgłosił żadnych wniosków dowodowych umożliwiających rozpoznanie sprawy w kierunku zaleconym przez Sąd Apelacyjny w wiążących Sąd Okręgowy wskazaniach i ocenie prawnej. W konsekwencji Sąd Okręgowy oddalił powództwo wskazując na wiążący go charakter poglądu Sądu Apelacyjnego i niewykazanie przez powoda faktów odnoszących się do wskazanej przez en Sąd podstawy orzekania o roszczeniach powoda. Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia faktyczne oraz ocenę prawną Sądu pierwszej instancji i uznał, że apelacja powoda od orzeczenia tego Sądu była bezzasadna.

W skardze kasacyjnej od wyroku Sadu Apelacyjnego powódka zarzuciła wyłącznie naruszenie prawa materialnego - art. 647¹ § 5 k.c. poprzez jego niezastosowanie oraz art. 647¹ § 2 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie. Wniosła o uchylenie w całości prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 18 grudnia 2014 r. i poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego w E. z dnia 5 grudnia 2013 r., w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji, a także zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki wydatków i kosztów sądowych.

Odpowiedź na skargę kasacyjną została zwrócona na podstawie art. 132 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Skarżąca uzasadniła potrzebę merytorycznego rozpatrzenia jej skargi kasacyjnej przesłanką z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., to znaczy oczywistą zasadnością tej skargi kasacyjnej. W ocenie powódki u podstaw błędnego rozstrzygnięcia sporu legło, sformułowane przez Sąd Apelacyjny w wyroku z 26 czerwca 2013 r., sygn. akt I ACa 75/13 i z mocy art. 386 § 6 k.p.c. powielone przez sądy ponownie rozpoznające spór, błędne utożsamienie przez Sąd zgody inwestora/wykonawcy na udział podwykonawcy w robotach budowlanych z zawiadomieniem inwestora/wykonawcy o udziale w robotach budowlanych.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi - bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań - w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie. Skarżący, powołując się na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinien wykazać kwalifikowany charakter naruszeń prawa, jaki wystąpił w rozpoznawanej sprawie i jego negatywny skutek w postaci wydania jaskrawo nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15, LEX nr 1770910). Należy też uwzględnić zakres zgłoszonych zarzutów, ponieważ Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia i w granicach podstaw, z urzędu bierze pod uwagę jedynie nieważność

postępowania. Skoro skarżący oparł skargę jedynie na podstawie naruszenia prawa materialnego, w ramach której zarzucił naruszenie art. 647¹ § 5 k.c. oraz art. 647¹ § 2 k.c. to podstawą rozważań musi być stan faktyczny ustalony przez Sąd drugiej instancji. Sąd Apelacyjny wyraził pogląd, że w ustalonym stanie faktycznym nie ma podstaw do przyjęcia odpowiedzialności pozwanej za zapłatę wynagrodzenia na rzecz powoda za wykonane przez niego roboty budowlane w oparciu o gwarancję ustawową przewidzianą w art. 647¹ § 5 k.c., z uwagi na prawomocne przesądzenie w wyroku zapadłym pomiędzy powodem a pozwanym M. S.A., że spółka ta nie odpowiada wobec powoda na podstawie art. 647¹ § 5 k.c., ponieważ nie wyraziła zgody na udział dalszego podwykonawcy w procesie budowlanym. Fakt wyrażenia zgody przez M. S.A., istotny z uwagi na wymagania art. 467¹ § 3 k.c., gdyż M. S.A. stanowił ogniwo pośrednie pomiędzy inwestorem a podwykonawcą, który zaangażował powoda, został więc wywiedziony w kwestionowanym rozstrzygnięciu z treści wyroku sądowego jako dokumentu urzędowego oraz z zasady związania Sądu prawomocnym wyrokiem, wynikającej z art. 365 § 1 k.p.c., nie zaś z analizy dowodów obrazujących przebieg kontaktów między powodem a M. S.A. Powód nie zakwestionował podstaw tak dokonanych ustaleń, niemniej opiera swoją argumentację prawną na sprzecznych z nimi twierdzeniach o wyrażeniu zgody przez M. S.A. na jego udział w robotach jako podwykonawcy jako wynikającą z innych dowodów. W tych okolicznościach zasadność skargi kasacyjnej nie jest oczywista, nie można też mówić o oczywistej wadliwości zaskarżonego wyroku, skoro odpowiedzialność gwarancyjna inwestora nie jest odpowiedzialnością konieczną.

Powołana przez skarżącego podstawa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzi więc; okoliczności sprawy nie wskazują również, aby zachodziły inne podstawy przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia tej skargi do rozpatrzenia.